

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lævini Torrentini, Episcopi Antverpiensis, Poemata Sacra

Torrentius, Laevinus

[S.l.], 1594

Lævini Torrentii Hymnorvm De Pvero Iesv Liber Vnvs. Circuncisio Cal. Ian.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69329)

47

LÆVINI TORRENTII
HYMNORVM DE PVERO IESV
LIBER VNVS.

Circuncisio Cal. Ian.

Nvs letitie non satis est dies.
Natalem colimus sancte puer tuum.
Te nascente coorta est
Humani generis salus.

Octanum croceis Luciferum rotis
Aurora Oceano protulit, en adest
Castus rite sacerdos,
Cultellum & pateram ferens.
Abrami veteris quod mon. ti sumus
Exemplo, vetus & legis imperat
Sacro carmine Moses,
Quodq; omittere sit nefas,
Prescripto puerum tempore conuenit
Insigni celebrem reddere nomine,
Et preputia scindi,
Vulgata & facidum nota,
Quam celo populis gratior omnibus
Gens presert alacri non sine gaudio,
Quod secreta profanis
Atingit propius Deum.
Qui pueros scelere & flagitiis amans,
Pracisi monuit vulnere corporis
Nos prauertere prauis
Incursum animi graues.
Vos mensam nitidis sternite linteis,
Intortis alij cingite frondibus,
Tu pulcherrima virgo
E molli puerum sinu

Ausferri

Anferri patere, atque oscula sustine,
 Quantumvis animo suavia, dum sacer
 Munus triste minister
 Secura peragit manu.

Implebit tremulis aethera questibus,
 Humectans teneras lacrymulis genas,
 Nec tu cernere mater
 Hoc siccis oculis queas;

Quamvis aethereo sed genitum patre,
 Postquam visceribus factus homo est tuis,
 Ferre humana volentem,
 Quodque est, esse hominem sine.

Non illum magis haec vulnera sauciant,
 Quam matris gemitus, flebit acerbius
 Ni suspiria cessant.
 Nec longus fuerit dolor.

En rursus gremio compositum tuo.
 Miscens blanditias ubera porrige,
 Mox secura sequentur
 Hausto oblinia nectare.

O anni liquidum principium novi!
 Felici auspicio pulchrior it dies,
 Quo tam certa soluti
 Nostrae servitij est fides.

Non olim Phary sub domini iugo
 Afflicti Isacidae tot tulerunt mala,
 Gentem à stirpe tyrannus
 Dum tolli studet improbus,

Quot casus miseri perpetimur graues,
 Dum bello Stygius Iupiter ingruens
 (Heu) mortalia corda
 Vexat mille nocens modis.

Nos illi nimium viribus impares,
 Quos culpa veteris debilitat nefas,
 Et contagia ledunt.

Primis

Primis orta parentibus,
 Sed culpam puer hic sanguine diluens,
 Et poenam meriti quam sumus abrogans,
 Hostem proteret; omni
 Nos discrimine liberans.
 Nam mortem moriens destruet, & suos
 Aeternis Superum sedibus inferet,
 Regnum rite perenne
 Victrici statuens manu.
 En legem patitur commodus asperam.
 Accedunt gemitus, & lacryma, & cruor.
 Hec exordia pugna
 Qua seruabimur ardua.
 Quod nomen referet nunc igitur suis
 Hic dignum meritis? Ne quis id ambigat,
 Fausto protulit ipse
 Caeli nuncius omine.
 Quo clarus veteres inter auos fuit
 Pactos Isacidis qui tribuens agros,
 Terram lacte fluentem,
 Defessis requiem tulit.
 Nos maiora manent, & melioribus
 Aeterna auspiciis sancte puer tuus.
 Tu seruator IESVS,
 Tu CHRISTVS, populi salus.
 Quam vox hec homini conueniens Deo!
 O nomen placidum, nomen amabile,
 Quo non suauius vllum
 Puris insonat auribus.
 Solatur superos, territat inferos,
 Trans caelum, mare, terram, aëra permeans,
 Naturamque volentem
 Ducens quo voluit modo.
 Sen leti nimis extollimur in bonis,
 Sen masti nimis affligimur in malis,

D

QHA

DE PVERO IESU

Quæ res cunque dolore
 Perturbant animum graui,
 Nil Cois, magicis nil opus artibus.
 Si tantum memori mente recurrerit,
 Firmo nomen Iesu
 Mentem constituet gradu,
 Nec regum tumida demoueant mine,
 Non quidquid Siculi supplicis graues
 Inuenere tyranni,
 Aut seui Pelopis domus.
 Seu ferro lacerent corpus & ignibus,
 Seu ponto, aut rabidis obiciant feris,
 Mens inuicta triumphet,
 Auctorem recolens suum,
 Et claro resonans nomen anhelitu.
 Quo audito pauide substiterint fera,
 Nec iam perdere ferrum,
 Aut flamma, aut valeant aqua,
 Vitam ni placidus dissoluat Deus,
 Extremis animos indomitos malis
 Ad caelestia regna
 Sublimi rapiens manu.
 Latis excipient Calicole choris
 Cinctos purpureis tempora floribus,
 Fulgentesq; coronis
 Quas felix meruit labor.
 Tantis o vtinam Christe fruar bonis?
 Tu prodesse velis post cineres mihi,
 Casto carmine vates
 Nomen quod colui tuum.

Tres Persarum Magi.

QVIS ille qui non gaudeat,
 Lyraq; latius personet?

Iessa

*Iessaa radix floruit,
Quiq; inde fructus prodiit
Impleuit orbem gloria.*

*Dauidis alto stemmate
Vrbs Bethla regem protulit,
Qui matre natus virgine,
Felicis auctor saculi,
Instauret humanum genus.*

*Videre terra Principem
Tanto expetitur tempore.
Sed originem calo trahit,
Frustraq; terris querimus
Calo nisi inuentum prius.*

*Attolle calo lumina.
Depictus illic est Deus,
Deiq; imago filius
Qui patris unicum decus.
Vis, splendor, & potentia est.*

*Attolle calo lumina,
Quò differas à belluis.
Affixa turpi mens solo,
Curisq; semper vilibus
Depressa, viuens mortua est.*

*Attolle calo lumina.
Nunquam hoc tibi non proderit,
Sed causa nunc subest recens
Cur astra nos inuet magis
Recto tneri vertice.*

*En nuper exortum iubar
Cui cuncta cedunt sidera,
Contraq; non Iouis vigor,
Non ignis audet Mercuri,
Non Hesperus contendere.*

*Nil stella frigidi senis,
Nil Martis ardor seruidi*

*Triste, aut cruentum cogitant.
Quod Christus astrum prætulit
Latè serenat omnia.*

*Nec nocte tantùm pallidam
Fulgens in umbrat Cynthiam,
Sed luce perdurans diem
Illustrat, & mirabili
Splendore Solem prouocat.*

*Hæc signa primùm prouidi
Sensere Persarum Magi,
Quà pictus auro vitreis
Et nectar & spirans rosas
Eous undis exilit.*

*Gens prisca, gens pulcherrimis
Exculta semper artibus,
Intenta calo, sordido
Auersa questu, & patrios
Seruare mores pernicax.*

*Quod (inquiunt) mortalibus
Fauore posset Calitum
Maius parari gaudium?
Ille ille Christus nascitur,
Sperata Iudeis salus,
Speranda deinde ceteris
Latè per orbem gentibus.
Nam quisquis hunc agnouerit
Quocunque terra limite,
Æterna referet præmia.*

*Quin imus ergo, & visimus
Tanto potentem numine?
Qui solus astris imperans,
Cælique cursum temperans,
Solutus gubernat omnia.*

*Sic fati adornant munera,
Longæq; præsidium via.*

Nec mora, parati lucidam
 Quâ stella signabat, viam
 Fausto sequuti sunt pede.

Sed Solyma postquam venerant,
 Optata scitatum loca,
 Quam rura seruarant ducem
 Vrbs hanc superba, & perfidi
 Herodis aula perdidit.

Vicina nescit Isaci
 Stirps Persa quod procul videt,
 Auditq; pastor peruigil
 Quod ditis incola oppidi
 Securus ignorat sui.

Sed vrbs egressis solum
 Bethlea versus mœnia
 Se flamma rursus obtulit,
 Rursus fruendam prodidit,
 Maiore lucens gratia.

Latantur illi, turbido
 Secum putantes pectore
 Qualem reperturi domum,
 Fortuna quæ parentium,
 Quanta aut clientum copia,
 Quando repente substitit
 Iubar retorto lumine
 In proxima culmen caesæ,
 Inuenta quod erat arguens
 Augusta Christi regia.

Non illa fulgens purpura,
 Non auro & argento nitens,
 Gemmisq; Rubri litoris,
 Aut picta venis marmorum,
 Turbæve seruorum strepens,
 Sed pauperis pars villula
 Deserta, squallens, horrida.

Tum parvus in cunis puer.
 Huic virgo mater assidens,
 Custos & amborum senex.
 Hic coepta tunc exordiis
 Quae regna nunc ingentia,
 Nec clausa terris, nec mari,
 Super alta tendunt sidera,
 Sedemq; contingunt Dei.
 Non asper hic cultus tamen
 Heroes illos terruit.
 Res inter arctas nam magis
 Elucet, & sensum ferit
 Divina pollens gloria.
 Inflexo adorant poplite
 Quem mater in sinu gerit.
 Dein dona promunt mystica.
 Tus Numen, aurum Principem,
 At myrrha mortalem notat.
 Saluete Persarum decus,
 Saluete mundi lumina,
 Exorsa per quos omnium
 Dum ritè Christum queritis
 Vbique gentium salus.
 Qui nunc in aula Celitum,
 Cincti coronis aureis,
 Longoq; compti sirmate,
 Agmen sacratum ducitis,
 Toto eminentes vertice.
 Assurgit ipse illustrium
 Bis sex Senatus principum,
 Vestro quòd exemplo ferum
 Orbem facilius impiis
 Auerterint à cultibus.

Christi in Ægyptum fuga.

GA VDENS somnifero murmure fontium,
 Et cantu volucrum dulce strepentium,
 Sparsisq; in viridi gramine floribus,
 Ac nigris nemorum comis
 Raro nobilium tecta subit Quies.
 Deterret comitum turba procacium,
 Seruorumq; greges multa minantium,
 Et plena strepitus domus,
 Deterrent Tyria fulgura purpura,
 Tristes excubie, ianitor improbus,
 Ferrataq; fores, & super omnia
 Aspectus domini grauis.
 Seu sella tumidus presidet aurea,
 Seu lecto recubat tornus eburneo,
 Quocunque ingreditur, quidquid agit, tamen
 Circumstant Tremor & Pavor.
 Quae quis tam patiens quin animo ferat
 Commoto, increpitans, Prò pudor! ò nefas!
 Solisne vsque adeo diuitibus bene est,
 Solis pauperibus male?
 At quanto satius sub cute quod latee
 Vulnus nos oculis cernere Lynceis
 Quam pulchri specie fallier, & suis
 Blandiri miseros malis?
 Non hæc agricolis nota fidelibus,
 Olim ut Fabriciis, & Curiis, lues,
 Quorum sollicita rura colunt manus
 Fraudem neçtere nescia,
 At mentem placidam sancta tenet Quies.
 Adiungunt tacito se comites gradu
 Prudens Simplicitas, nudaq; Veritas,
 Et Pax, & Pudor, & Fides;

D 4

Not

Non illic scelerum mens sibi conscia
 Pœnarum assiduo concutitur metu
 Turgetq; Icario non leuius freto
 Cum trux incubuit Notus.

Exemplo probat hoc Antipatri genus
 Herodes, animis atque opibus ferox,
 Et qualis foris est, atque oculis patet,
 Fortuna specimen bona,

Ast intus foricis fœdior omnibus.
 Infelix, miser ah, & toties miser
 Ipsum se quoties respicit impotens,
 Et regni meminit sui.

Cui semper metuens semper atrocibus
 Dat pœnas lacero corde doloribus,
 Heredem audierat quem fore non suum,
 Ni tradat puerum neci,

Ignotum sibi. Quod ne impediatur tamen,
 Mortem vni meditans, obicit omnibus
 Quos Bethle spatio non nimium breui
 Materno ediderat sinu.

Infandum facinus. Sed bene quod suis
 A natis quoque non abstinuit furens,
 Ac tandem neque se, nec famulos ferens
 Infernas abiit domos.

Calesti puero quid tamen obfuit?
 Quem mater tepido tanta gerens sinu,
 Casti consiliis atque ope coniugis
 Felici eripuit fuga.

Tres tantum numero, virgo, senex, puer,
 Imbelles, inopes, presidio sine,
 Per fœta insidiis, fœta periculis
 Egyptum penetrant, loca

Securi. quidem Calicolum manu
 Protecti metuant, aut trepident boni?
 Non Martis rabies, non populi furor,

Non

Non Regum horribiles minae
 Obstando efficiunt quos voluit semel
 Decreto auxilio non inuenit ut Deus,
 Dum contra caueant ne solitis pium
 Fraudent obsequiis Deum.

Sic inter Pharios non male commodum
 Sortiti hospitium, frivola negligunt,
 Hoc tantum satagunt, ut pueri bona
 Seruent depositum fide.

Norant aethereo progenitum patre,
 Et caelo esse datum consilium fuga.
 Confidunt pariter pro reditu fore
 Tutam per Superos viam.

Quo solatiolo rebus ab asperis
 Enasci solitam tristitiam fugant,
 Et paruo tenues sub Lare diuitum
 Magnas praterunt domos.

Ipse infans roseam virginis aureae
 Cervicem teneris brachiolis tenens
 Cum dat, cum repetit suavia, mollibus
 Fixis ora premeus labris,

(Infans sed Deus, & principio carens,
 Et matrem reuerens, sed Superos regens)

Hisne illa imperium diuitis India
 Tantis praterulerit bonis?

En lactens Deus, en virgo puerpera.
 Ecquid vel stupidum quod moueat magis?
 Celestum obuolitant alituum leues,
 Et plaudunt dominis chori,

Et nos degeneres, quorum agitur salus,
 Cessamus? Tremulis dicite vocibus,
 Tu virgo genitrix, tu puer o Deus,
 Nostris ferte malis opem.

Si necdum satis est, & meriti sumus
 Pciora (heu, fateor) quod tamen equitas,

D 5

Quod

Quod spondet pietas, parcite, parcite.

Summa est parcere gloria.

Nec vestris alia est meta laboribus,

Curisq; & studiis propositus scopus,

Quam qua flagitio contrahitur graui

Culpam ut gratia diluat.

Infantes ab Herode occisi.

AT o supreme rector orbis, ardua

Sic cuncta temperans manu,

Ut nil sit usquam, nil vel accidat, tua

Quin inde crescat gloria,

Quid iste fert tumultus & repens furor?

O rem nefandam & impiam!

Externa non Mars bella, non rixas mouet,

Ciuile nec struit nefas,

Pax alma terris regnat, haud secus tamen

Quam classico excitus truci

Stricto satelles ense sauit improbus,

Et ciuibus necem parat,

Regis satelles illius conuenerat

Quem rem tueri publicam,

Sed negligit, sed proprios vastat greges

Pudore proiecto furens

Atris tyrannus sauior serpentibus,

Aut si quid inuisum magis.

Quos nuper (inquit) huc profectos vidimus

Extrema abusque Perside

Celi peritos, & futuri praescios,

(Quod gentis unicum decus)

Vidisse magni regis astrum pradicant,

Qui natus his in finibus

Ablata nobis regna fortis occupet,

Totamque Iudaeam regat.

*Nec vana narrant. namque Davidis ferunt
 Sperare regnum posteros.
 Regemq; Bethla quem pusilla proferat,
 Insigne laturum decus.
 Hunc esse natum suspicor, certa & fides.
 Nam quos redire par erat,
 Et stare dictis, alia abierunt via,
 Nostrisque nos fallunt dolis.
 Sed faxo ut hec commenta mox nil iuuerint.
 Vnum luisset quod caput,
 Plectantur omnes. Omnibus casis, parem
 Et ille fortunam feret.
 Tollatur ille, quisquis est, & nuncium
 Ad Inferos portet lacus.
 Nam quid timere conuenit, si perdere
 Quoscumque cum lubet licet?
 Tollatur ille, & quotquot à biennio
 Nati fuere proximo.
 Sic futur. Audit miles, & ferrum rapit,
 Bethlea tendens mœnia,
 Agrosque Bethla. Quos cruentus obsidens,
 Immane perficit scelus
 Instar procella, quæ proterui turbido
 Cum præliantur æthere
 Venti tremendo concutit terram sono,
 Et leta per campos sata,
 Frugemq; verrit lacteam. At boum simul
 Et villici perire labor.
 Heu quantus alta sidera incendit dolor!
 O dira Thracum pectora!
 Quid non tyranni cogit aurum perfidas
 Cum militum induit manus?
 Quod vrbe capta vitat hostilis furor,
 Armis ut imbelles petat,
 Herodis en satelles ultrò flagitat,*

Gregem

Gregem innocentem perdere,
 Necantur undis, igne, presso gutture,
 Duro vel illisi solo,
 Sed maior ense turba. nam gestit latro
 Cruore ferrum tingere.
 Quanquam nec altis inuenit plagis locum,
 Et sanguis exit lacteus.
 Sed quis minutos frangere artus est labor,
 Tenuemq; vitam abrumpere?
 Caduntur ut tenelle ad aras victima,
 Ah cedis ignari sua,
 Et forte, nota ut patris arrepti manu,
 Ridentq;, & osculum parant.
 Sed mater obstat, mater infelix sua
 Propugnat ardens viscera,
 Quid (inquiens) crudelis insontes petis?
 Me me laceffentem feri.
 Sic fata molli paruulum inuoluit sinu,
 Et corpore obiecto tegit.
 Sed instat ille toruus, & pullos velut
 Cum seruat implumes auis
 Contra mouentem bella serpentem, ferus
 Cum matre fetum interficit.
 Quid haec tyranne inuerint, si vincere
 Humana vis Deum nequit?
 Euadet ille quem reformidas Ducem
 Tot vnus inter millia,
 Euadet, & quae regna nil ad te attinent
 Victrice condet dextera.
 At tu peribis pessimis miser modis.
 Nec morte cessabit dolor,
 Sed mersus Orci fundo, ubi teterrimis
 Secreta sedes Manibus,
 Tot perferes tormenta quot nunc imperas
 Cruenta demens funera.

Beata salue, sancta salue infantium,
 Salue innocentium cohors,
 Quos ille destinauit aequales suos
 Qui matre natus virgine,
 Flos virginum ipse, Christus, alma virgines
 Exornat æquis gloria,
 Vos præter omnes, lingua quem fari nequit
 Fuso professos sanguine,
 Ergo supremi parte cæli, lactea
 Quâ lucidum fulget via,
 Quâ picta dulci stillat uua nectare,
 Quâ nectar exhalant rose,
 Heroas ante, & ante cinctos purpura
 Cælestis aula principes
 Lati coronis luditis, & insignium
 Mixti puellarum choris
 Sacrum canentes itis Agnum candido
 Quacunque præcedat pede.
 At gaudet ille, gaudet, innocens sua
 Qui morte mortem vicerit,
 Victorq; clausi ruperit seras poli,
 Patente cunctis regia
 Qui mitis aut ut agnus, aut blandus puer
 Sine fraude vitam duxerint.

Occursus Christi & Simeonis,
 post. Cal. Febr.

ACCENSÆ rutilent faces,
 Et stellas tremulo lumine pronocent,
 Templi fornicibus sacri
 Quæ pendent liquido lampades aëre.
 Quadragesimus hunc diem
 Sol leto retulit candidus omine
 Ex quo iustitia inbar

Christus

Christus Tartareis nos tenebris nouo
 Nascens eripuit modo,
 Et seclum populis condidit aureum.
 Virgo sancta, Dei parens,
 Quamuis Sithonia candidior niue,
 Quamuis sidere purior,
 Et gemmis pariter pulchrior omnibus
 Nil purgaminis indiges,
 Lustrari puerum sed nec opus tuum,
 Insons qui velut hostia
 Nobis difficilem conciliet patrem,
 Non te peniteat tamen.
 Quod inssa faciunt lege puerpera
 Id nunc sponte sequi tua.
 Exemplum inuenient utile posteris,
 Et mens ista humilis tibi
 Aeternum pariet pro meritis decus.
 En lustralis adest dies.
 Lustrali puerum tempore conuenis
 Delatum Solymas sacris
 Pro templi foribus sistere, non tamen
 Solenni sine munere.
 Sed latis saliens victima pascuis,
 Balantum soboles gregis,
 Diti conueniens munus erit domo,
 Tu censu tenui, & tua
 Vel bini reluent vota columbuli,
 Vel (qua connubij fides)
 Amisso queruli compare turtures,
 Et, pulcherrima munerum,
 Quod nostri latitans tegmine corporis
 Summi progenies Dei
 Sese offert, simul & nos sociat Deo,
 Iam virgo ingreditur viam,
 Infantem tepido cuncta ferens sinu.

Quid

Quid cessas Simeon? grauem
 Etate extimulent gaudia. nam tua
 Audita Superis preces
 Optatum referent protinus exitum.
 O res mira! Senem trahit
 Materno geritur qui gremio puer,
 Nec fari potis alteri
 Implet fatidico pectora numine.
 Nam templum simul ac senex
 Ascendens puerum viderat obuium,
 Vlnis excipiens suis,
 Et fufis acuens gaudia lacrymis,
 En optatus (ait) dies.
 Nunc letus moriar. Sic placitum Deo,
 Qui vite satutum iubet
 Compostum placida pace quiescere.
 Nam quid iam morer amplius?
 Quam celo sobolem pollicitus pater,
 Omnis principium boni,
 En gesto, en oculis intueor meis.
 O ingens decus Isaci!
 O quantum patria conferet hic sua!
 Qui communis adest salus,
 Et lumen populis praeferet omnibus,
 Vt calo teneant viam,
 Laturi emeritis digna laboribus.
 Sed multi ah miseri nimis
 Tam clari renuent signa sequi ducis.
 Quos plaga feriet graui
 Vltix immodica poena superbia.
 At tu que genitrix tuo
 Tantam nunc animo letitiam fues,
 Heu quot te capient mala!
 Qui maestam gemitus, que lacryma manent?
 Nucronis veluti rigor

Alto

Alto si foderet pectora vulnere.
 Sic fatus senior. Neque
 Tanta solus erat praeo potentia,
 Sed sexu in fragili quoque
 Inuenta est eadem qua caneret, parens
 Quam late aspicitur polus
 Per terras referens inclita gloriam.
 Magna illam populus stupens
 Spectabat studio, qua tenera virens
 Postquam perdidit virum
 Aetate, haud aliis dedita nuptiis,
 Sed se tota vouens Deo,
 Hymnisq; & precibus sobria seruiens,
 Non templo extulerat pedem,
 Caestum meditans quam pote gaudia.
 O quam conueniunt pares
 Hinc Anna, hinc Simeon! Nunc quoque dexteras
 Jungunt, & vaga fontium
 Quam curuo trepidans lympha salit pede,
 Quam suaves redolent rose,
 Et perfusa nitent mille recentibus
 Caeli prata coloribus,
 Nunc laudes pueri, nunc genitrix tuas
 Alternis iterant, nouo
 Mulcentes Superum pectora carmine.

Christus puer docens in templo.

GRATA secundi redit aura veris,
 Arua turgescent Zephyro, & pruinis
 Qua modo horrebant vario renident
 Pascua flore.
 Surgit hirsutis coma nigra siluis.
 Frondeum infelix philomela nidum
 Ponit, argutum meditans canoro
 Gutturis carmen.

En dies in se redeuntis anni
 Maximus, lato populi frequentis
 Notus accursu Solyma ad beatam
 Diuitis urbem.

Quisquis antiqui satius est Abrami
 Stirpe, qui Numen veneratur unum,
 Gaudet, & festam parat otiosus
 Condere lucem.

Inter accinctos ad iter tribules
 Ponitur raptim comedendus agnus
 Integer, nullis maculis, amaro
 Non sine agrestis

Caule lactuca. Iubet hoc sacra
 Lex, & hunc prisca tenuere morem,
 Reddite quondam memores salutis,
 Corniger ille

Cum Dei vates fera sub tyranno
 Soluit indigna iuga seruitutis,
 Victor ingentem referens perenni
 Laude triumphum.

Magnus, at multo tamen ille maior
 Cuius hic pollens opibus profundi
 Equoris vasto refluxus hiatu
 Diffidit undas,

Ceu per excelsi caua saxa montis
 Isaci ducens genus, at prementem
 Terga, conuoluens freta salsa, fluctu
 Obruit hostem.

Hunc diem quis non celebret dierum
 Optimum? Tuque o pia prater omnes
 Virgo, caelesti veneranda partu,
 Protinus urbem

Ipete, atque una properet maritus,
 Quisque bis senos puer implet annos
 Sit comes, iam nunc Solymam, atque anitum
 Visere templum

Gestiens, nec se retinens paternas
 Quin palam tractet memorandus artes,
 Rite praludens operi quod omnem
 Impleat orbem.

Ite felices, pia turba, sacri ex-
 ordium regni. Sed enim peractis
 Diva cum sacris comitata casto
 Coninge mater

Patrios gaudens repetet Penates,
 Sentiet carum sibi deesse natum,
 Inter agnatos rata fors, & inter
 Esse propinquos,

Queret, at frustra. neque enim supremo
 Sole comparet, sed abest, & usque
 Usque abest. Dulcem nequit illa ocellis
 Carpere somnum.

Multa dum voluens animum huc & illuc
 Cogitat, tandem placet vi coorto
 Mane, cum calo fugiens refigit
 Lucifer astra,

Magna que mesti tulerant viarum
 Tedia indigno geminent labore,
 Ora perfusi lacrymis, & agro
 Corda dolore.

Creber it calo gemitus parentis,
 Nate clamantis ubi nate cessas?
 Nate quem finem statues meorum
 Sancte laborum?

Non ego quod te genui volentem
 Hunc meis posco meritis honorem.
 Tute quam optasti tibi ne repente
 Desere matrem.

Hec, & his fors an grauiora tristi
 Voce dum iactat, gemuere silua,
 Et fera, & mesto volucres replerunt
 Aethera questu.

Sed nec apricis agit ille campis,
Nec latet siluis, hominumque cœtus
Vitat. Humana veniens salutem

Pergere genti,

Vrbe quarendus media. Neque istum
Alma detrectat genitrix laborem.
Paululum tardat pudor, ast amoris

Cedere flamma

Cogitur. Totam vaga lustrat urbem,
Per fora, & vicos, per & angiportus
Obuios carum rogans parenti

Prodere natum,

Nec quies. Ternos labor ille Soles
Hausit, insomnes totidemq; noctes.
Nec pares tanto poterant ferundo

Esse labori,

Cum piis ambo precibus sacratio
Ritè facturi sua vota templo,
Corde presago saliente, ab ipso

Limine magna

Filium cernunt populi in corona
Ante grandænos agitare Patres
Sacra quo vatum meditanda cuique

Carmina sensu,

Illa presertim quibus ad futurum
Concinunt regem noua qui reducens
Sacula & pacem ferat, & quietis

Otia terris.

Iamq; sublimi medius Senatu
Differens magno attonitas stupore
Omnium mentesq; oculosq; ubi in se

Verterat unum,

Mater accedens tremebunda, fufis
Lacrymis actos memorat labores.

E 2

Ile

Ille sed perstar, potiora summi
Munia patris
 Debito matri antefereus honori.
 Mox tamen letam sequitur, parentum
 Subditus molli imperio, & tenelli
Legibus aui.

Christi pueri obedientia in parentes.

In proprios parentum
 Quam sancta iura natos
 Fundavit illa sollers
 Natura, ne quis ausit
 Aut provocare dictis,
 Aut concitare factis,
 Eumve eamve prima
 Quos norit esse fontem
 Originemq; vita!
 Quod blanda ducit ultrò
 Natura lex eodem
 Compellit, atque acerbis
 Extorquet æqua pœnis
 Quod debeas amori.
 Si non timore pœna
 Moveris, aut amore,
 Hunc intueri virgo
 Cui mater est puellum.
 A matris ore pendens
 Huc torquet usque ocellos,
 Totusq; amore languens
 Suspirat usque matrem.
 At quis putas puellus,
 Quodue editus parente?
 Parente, qui supremi
 Super alta tecta cali
 Solio sedens eburno,

Sceptroq; nixus aureo,
Hunc, quantum est, potentia
Dextra gubernat orbem.

Perennis hic perennem
Voluit sibi esse natum,
Aequanus ut parenti,
Aequalis, atque consors,
Et cuncta procrearet,
Et procreata semper
Seruaret, inquieto
Dum saecula supplet actis.

Depingit ille terram
Vario colore florum,
Candentibusq; stellis
Depingit ille Olympum,
Attollit atque montes,
Extendit atque valles,
Conuestit arua fruge,
Colles coronat vuis.

Ille aëri volucres,
Quas pluma fert per auras,
Immittit ille pisces
Vndis, ferasq; siluis,
A vertice vsque cali
Imi ad profunda ponti
Sua preferens opimo
Ut fercula in triumpho.

At tam venusto & amplo
Ne deesset in theatro
Spectator, editarum
Qui motus arte rerum &
Fulgore tam benigno
Applauderet parenti,
Hominem sua ipse dextra
Luto creauit vdo,

Qui particeps vigoris
 Calestis atque flamma,
 Dei instar vniuerso
 Felix praesset orbi.
 Servire iussa tellus,
 Servire iussus ether,
 Servire quicquid ambit
 Fulgente Phœbus axe.
 Felix ô ille felix,
 Tanto eminens honore
 Si gratus, ut decebat,
 Agnosceret datorem.
 Princeps sed ille nostra
 Exordiumque gentis
 Adamus (heu) maligni
 Dum fraudibus colubri
 Persuasa suadet vxor
 Vetitum comesse pomum,
 Ferox, superbus, amens,
 Suae immemor salutis,
 Quam criminis nefandæ
 Labem induit pudenda
 Contagione seros
 Traduxit in nepotes.
 At noster iste, virgo
 Cui mater est, puellus,
 Sine labe natus vlla,
 Quo ceteri laborans
 Fatale vulnus ipse
 Suo abluens cruore,
 Sanabit, atque reddet
 Nos pristino nitore.
 Peccarat ille fastu,
 Divina iussa temnens,
 Piabit iste fastum,

*Diuina iussa adimplens.
Tenera en Deus puella
Ut quilibet vel ima
De plebe natus infans
Obtemperat parenti.
Veneratur illa natum,
Celo quod ortus alto
Se subdit ipse matri,
Terrestri unde origo,
Se subdit & marito,
Qui fertur esse, matris,
Quam magnus atq; pollens,
Tam blandus atque mitis.
Res mira, res stupenda!
Diuina iuncta nostra
Natura non laborem,
Non corporis sacrati
Tormenta, non atrocem,
Nos ritè ut expiaret,
Abominata mortem.
Tu, quisquis es, superbum
Ah pone pone fastum.
Nam quisquis es, supremus
Te maior ille celi
Rex, puniens rebellem,
Daus premia obsequenti.*